

**VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD
Plenaire Vergadering
Agenda**

Vrijdag 29 mei 2020 vanaf 9u30

Videoconferentie

---

1. Interpellatie (R.v.O., art. 61)

- Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de cijfers over de ongekwalificeerde uitstroom van leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

2. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de armoede in het onderwijs
- Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de werking van de examencommissie secundair onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Vraag om uitleg van mevrouw Carla Dejonghe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de aanwervingen voor de gemeenschapscentra
- Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over het aantal oproepen bij CLB's in Brussel
- Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri aan heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, met betrekking tot de mogelijkheid tot telewerk voor VGC ambtenaren
- Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, met betrekking tot de Corona-exitstrategie van de VGC en mentale veerkracht van Brusselaars en studenten

- Vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra betreffende de private samenwerkingen in de kunstensector en de rol van het cultuurloket
- Vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het Vlaams noodfonds voor cultuur, sport en jeugd

3. Actualiteitsvragen (R.v.O., art. 60)

- Actualiteitsvraag van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de projectoproep Staycation
- Actualiteitsvraag van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende maatregelen tegen discriminatie in het onderwijs
- Actualiteitsvraag van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de zomerklassen

Datum van indiening : 3 juni 2020

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor onderwijs en scholenbouw

Onderwerp: De cijfers over de ongekwalificeerde uitstroom van leerlingen uit het Nederlandstalig Onderwijs in Brussel

Op 30 maart 2020 werden de meest actuele cijfers van de ongekwalificeerde uitstroom of de vroegtijdige schoolverlaters gepubliceerd. Deze cijfers hebben betrekking op de schoolverlaters van 2017-2018.

In het schooljaar 2017-2018 verliet volgens de administratieve gegevens van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming 11,9% van de leerlingen het secundair onderwijs zonder diploma. Dit zijn schoolverlaters zonder kwalificatie met een beroepsfinaliteit of met een finaliteit van doorstroom naar het hoger onderwijs. Het percentage vroegtijdige schoolverlaters kende tussen de schooljaren 2009-2010 en 2014-2015 een dalend verloop. Daarna nam het percentage leerlingen dat het secundair onderwijs verlaat zonder diploma opnieuw toe. Er is een groot verschil tussen de verschillende onderwijsvormen; In het ASO verlaat 2,7% vroegtijdig de schoolbanken, in het TSO 7,7%. In het KSO en BSO gaat het om respectievelijk 14,0% en 18,0%. In het DBSO verlaten ruim 6 op de 10 jongeren het onderwijs vroegtijdig.

De kans op vroegtijdig schoolverlaten neemt sterk toe met elk bijkomend jaar schoolse achterstand. Ongeveer de helft van de jongeren met minstens 2 jaar schoolse achterstand geraakt niet tot aan de eindmeet.

Bij de jongeren die thuis met geen enkel gezinslid Nederlands spreken ligt de kans op vroegtijdig schoolverlaten meer dan 3 keer zo hoog als bij jongeren die thuis uitsluitend Nederlands spreken (respectievelijk 26,8% en 7,5%).

De verschillen naargelang het opleidingsniveau van de moeder zijn nog sterker. Bij jongeren waarvan de moeder een diploma hoger onderwijs heeft, verlaat 4,3% vroegtijdig de schoolbanken. Bij jongeren waarvan de moeder geen diploma lager onderwijs heeft, loopt dit op tot 34,2%.

Het verwondert dus niemand dat de koplopers in de uitval de Vlaamse centrumsteden zijn met een totaal van 18%, met als top drie Gent, Antwerpen, Brussel. Het aantal schoolverlaters zonder kwalificatie in het Vlaams onderwijs in gewest Brussel, spant de kroon met een bedenkelijke topscore van 23,5%. Dus ondanks de grote inspanningen en investeringen in ons onderwijs, haalt bijna een kwart van de Brusselse scholieren in het Nederlandstalig onderwijs niet de eindmeet.

Leerlingen die niet meer leerplichtig zijn en stopten in het Vlaams secundair onderwijs vooraleer zij hun kwalificatie behaalden, blijven het volgens alle analyses moeilijk hebben op de arbeidsmarkt. Dit blijft dus zeker een belangrijke kwestie. We kunnen het ons niet veroorloven dat net geen kwart van de scholieren dat ons onderwijs aflevert, niks in handen heeft. Eigenlijk bijna veroordeeld wordt tot of kiest voor werkloosheid. Is dit een falen van het onderwijs of toont het vooral aan dat een groot deel van de scholieren de geboden kansen niet weet te grijpen, zijn of haar plaats niet vindt, uit gebrek aan motivatie of uit onwil, omdat de culturele kloof te breed of te diep is, of gewoon pech heeft. De redenen kunnen divers zijn.

Maar uit wat ik hierboven heb geschetst, kunnen we besluiten dat een veel te grote groep afhaakt in Brussel, terwijl we in ons onderwijs toch wel net die gemotiveerden zouden willen zien. Diegenen die een actieve keuze maken voor het Nederlandstalig onderwijs in een grotendeels anderstalige omgeving.

Nu de coronasituatie de situatie in het onderwijs nog moeilijker maakt, moeten we des te meer op onze hoede zijn voor dit fenomeen. Schoolmoeheid is een gevaar dat in deze omstandigheden de leerlingen nog dichter op de hielen zit. Om te weten hoe het nu gesteld is, volstaat het daarvoor de leerlingen van de laatste graad van nabij op te volgen. Doen zij actief mee aan het afstandsonderwijs of zijn zij afgehaakt? Zoiets moet toch op te volgen

zijn?

Het probleem is immers dat de globale cijfers waarover we beschikken, altijd met een paar jaar vertraging komen. We beschikken nu pas over de cijfers van twee jaar geleden. We moeten dit van kortbij kunnen opvolgen.

De vraag is nu welke methodieken hebben we om de problematiek in een vroeg stadium te kunnen detecteren en te remediëren. Namelijk in de derde graad van het secundair onderwijs. Op dat ogenblik moet er snel geschakeld kunnen worden. We moeten niet wachten tot het einde van de leerplicht en de betrokken gewoon uitstromen...

Over de instanties die iets aan deze problematiek proberen doen, heeft toenmalig collega Paul Delva in november 2018 een vraag gesteld. Het ging toen met name over het initiatief van "*schoolinschakeling.brussels*" dat vanuit het gewest functioneert. Dit functioneert onder de zogenaamde "Dienst Scholen", een initiatief uit de vorige bestuursperiode van de Gewestregering om ook met de bedoeling zich ook op het terrein van onderwijs te begeven. Het vreemde is dat men daar claimt een coördinatie- en expertisecentrum te willen zijn "voor de strijd tegen schoolmoeheid en schooluitval" maar dat ze daarover op haar website geen cijfermateriaal kan aanleveren...

Voor ons Vlaams onderwijs zijn er vooral de provinciale platformen "Samen tegen Schooluitval" die actief zijn. Bij ons, het platform "*Samen tegen Schooluitval Brussel*" dat de Nederlandstalige actoren in Brussel uit Onderwijs, Welzijn en Werk moet samenbrengen.

Er werd toen ook gemeld dat de VGC organisaties en initiatieven steunt die in meer of mindere mate opdrachten opnemen in het kader van vroegtijdige schooluitval en ongekwalificeerde uitstroom, met als belangrijkste KANS Centraal Meldpunt Brussel en Abrusco vzw. Bovendien werd door toenmalig collegelid Vanhengel gemeld dat de VGC op dat moment bezig was met de ontwikkeling van een nieuw ondersteuningsmodel voor jongeren die door omstandigheden geen boodschap meer hebben aan het regulier onderwijs, maar toch een diploma secundair onderwijs willen behalen. Dit werd toen aangekondigd voor uitrol in februari 2019.

Gezien de belangrijke impact van de cijfers en de bijkomende moeilijke situatie, lijkt het mij belangrijk dat we ons toch eens buigen over deze situatie en bekijken wat we daar nog meer kunnen rond doen. In de rest van Vlaanderen zijn ook vele lokale actoren actief in deze thematiek, bij ons is dat de rol voor de VGC in samenwerking met het gewest voor wat betreft de bevoegdheden werk.

Daarom graag uw antwoorden op volgende vragen:

1. Hoe evalueert het collegelid de nieuwe cijfers van vroegtijdig schoolverlaten in de het Brussels hoofdstedelijk gewest?
2. Welke concrete stappen werden deze bestuursperiode ondernomen om het vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan?
3. Hoe verloopt de samenwerking met de andere actoren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest?
4. Gezien de huidige corona-crisis bestaat de kans dat het aantal ongekwalificeerde schoolverlaters nog zal toenemen. Welke stappen zal het collegelid nemen om dit effect tegen te gaan?
5. Welke eventuele andere initiatieven zal het collegelid nemen inzake deze problematiek?
6. Hoe functioneert de ondersteuning voor mensen die na de school te hebben verlaten zonder diploma, alsnog een diploma willen behalen. Zijn hierover cijfergegevens beschikbaar?

Datum van indiening : 28 mei 2020

Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp : De armoede in het onderwijs

Mijnheer het Collegelid,

De Standaard wijdde midden januari nog een artikel aan armoede in het onderwijs, Le Soir kopte vorige week nog dat de precariteit binnen Brussel verergert en dat de ongelijkheid binnen België nergens groter is.

Tegelijkertijd is er de realiteit van de steeds hoger wordende onderwijskosten. In het kader hiervan lanceerde Welzijnswerk de campagne '*Samen tegen onbetaalde schoolfacturen!*'. Anders dan de naam doet vermoeden gaat het niet enkel over schoolrekeningen, maar ook en vooral naar alles wat er achter die onbetaalde schoolrekeningen schuil gaat.

Volgens een Pisa-studie stroomt slechts 10 procent van het armste segment Vlaamse jongeren door naar het algemeen secundair onderwijs. Voor leerlingen uit gegoede gezinnen ligt dat op 88 procent. Daardoor hebben kinderen uit kansarme gezinnen ook vaak het gevoel dat ze niet op de juiste plek zitten. Ze passen niet in het systeem, worden gepest of voelen zich misbegrepen door leerkrachten.

Sensibilisering omtrent het thema armoede is belangrijk om het schoolteam mee te krijgen. Uit resultaten van een bevraging blijkt dat 52% van de leerkrachten niet weet wat ze moeten doen als ze een armoedesituatie opmerken in de klas en dat 66% van hen nood heeft aan tips en tricks over hoe om te gaan met armoede in de klas.

Daarnaast was er ook een onderzoek van de VUB dat eind vorige maand gepubliceerd werd. Daaruit bleek dat leerkrachten doorgaans lagere verwachtingen hebben van leerlingen uit zwakkere milieus. Daardoor kiezen die voor minder ambitieuze richtingen. Dat leerkrachten een bepaald vooroordeel hebben tegenover sociaaleconomisch zwakkere kinderen, gebeurt onbewust. Bondig samengevat ligt de lat hoger aan de onderkant van de maatschappij.

Vandaar dat ik u graag volgende vragen stel:

- Hebt u een (algemeen) overzicht omtrent de situatie van onbetaalde facturen in de Nederlandstalige scholen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? Hoe wordt deze problematiek gemonitord vanuit de VGC?
- Hebt u signalen opgevangen dat deze problematiek ovw de coronacrisis zou verergerd zijn?
- In welke mate hebben onbetaalde facturen een invloed op het financieel resultaat van scholen? Zijn er scholen die door de omvang van onbetaalde facturen in problemen geraakten? Hoeveel? Hoe worden deze opgevolgd en mogelijks begeleid?
- Welke doelstellingen hebt u ter zake vooropgesteld? In welk tijds kader?
- Hebt u een overleg gehad met de bevoegde Vlaamse Minister van Armoedebestrijding enerzijds en de Vlaamse Minister voor Onderwijs om de kinderarmoede in het onderwijs te bekijken en het nodige beleid uit te werken? Hoe wordt er vooral gekeken om de schoolfacturen zoveel mogelijk te verlichten? Werkt u mee aan een evaluatie van de maximumfactuur? Zal u deze problematiek opnieuw oppikken naar aanleiding van de financieel-economische gevolgen van de coronacrisis?
- Hoe werkt het VGC samen leerkrachten, directies, CLB's en pedagogische begeleidingsdiensten met betrekking tot deze kwestie? Hoe worden deze groepen gesensibiliseerd omtrent deze problematiek? Krijgen ze hiervoor tools of vorming om problemen te kunnen detecteren?
- In hoeverre hebt u overleg gehad met de directies, schoolbesturen en koepels omtrent deze problematiek sinds deze nieuwe legislatuur? Welke afspraken of maatregelen

- kwamen hieruit voort? In hoeverre onderzoekt de administratie de mogelijkheid een aankoopcentrale op te richten voor schoolboeken en -materiaal om zo de kosten te drukken voor scholen en ouders? Wanneer zou deze centrale kunnen starten?
- Hebt u reeds met de armoede- en ouderverenigingen overlegd en gekeken hoe er samengewerkt kan worden sinds de coronacrisis? Kan u dit verder toelichten? Welke middelen maakt u vrij voor deze organisaties met betrekking tot de factuurproblematiek voor dit jaar? Welke subsidieaanvragen die willen inzetten op dit thema zijn hieromtrent binnengekomen bij de VGC? Indien niet, lanceert u hiervoor een projectoproep?
  - Via welke andere pistes worden de betrokken ouders/kinderen begeleid om hun schulden af te betalen of te verminderen?
  - In hoeverre ondersteunt de VGC het '*Samen tegen onbetaalde schoolfacturen!*'-project van Welzijnszorg? Op welke manier gebeurt dit? Hoeveel geld maakt u vrij voor deze kwestie? Is deze problematiek al aan bod gekomen met de koepels en de schoolbesturen? Hoeveel Nederlandstalige scholen uit BHG hebben zich hiervoor ingeschreven ?

Ik dank u alvast voor uw antwoorden.

Datum van indiening : 1 juni 2020

Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp : Werking examencommissie secundair onderwijs in het BHG

Mijnheer het collegelid,

De Vlaamse minister van onderwijs kondigde aan een noodplanning te laten opstellen opdat alle studenten die ervoor kozen hun examens af te leggen via de examencommissie hiertoe effectief de kans krijgen. Jaarlijks leggen 5.000 jongeren ongeveer 40.000 examens af bij de commissie.

Het examen centrum is sinds 16 maart gesloten en zo stonden er tussen 16 maart en 17 juli 14.000 examens gepland. Normaal gesproken sluit het examen centrum tussen half juli en half augustus, dit jaar wordt deze periode gebruikt, conform het plan van de Vlaamse minister van onderwijs om de opgelopen achterstand in te halen.

Vandaar dat ik u graag volgende vragen stel:

- Kunt u een overzicht geven van het aantal leerlingen woonachtig in BHG die hun examen hebben afgelegd in de voorgenoemde commissie de voorbije drie schooljaren? Hoe evalueert u deze evolutie? Kunt u dit vergelijken met de cijfers uit Vlaanderen en uit Antwerpen en Gent in het bijzonder? Kunt u de verdeling uit BHG geven per a) geslacht, b) gemeente, c) per koepel, en per onderwijsniveau ?
- Zelfde gegevens rond de slaagcijfers, indien mogelijk.
- Welk flankerend beleid voert VGC rond de ondersteuning en begeleiding van leerlingen die zich willen voorstellen aan de examencommissie? Wat is de samenwerking tussen de VGC-actoren en het initiatief Athena Brussel van de vzw Tabora? Ontvangt deze laatste vzw middelen in dat kader? Hebben zij in coronacrisis verdere (digitale) begeleiding kunnen geven aan de betrokken studenten? In hoeverre werd er ook naar de mentale gezondheid van deze jongeren gepeild in deze periode?
- Kunt u meedelen of er problemen zijn vastgesteld bij de heropening van de examencommissies op 26 mei ?
- Beschikt u over gegevens hoeveel leerlingen woonachtig in BHG hadden voorzien hun examens of te leggen via de examencommissie tijdens deze coronacrisis? Graag een opsplitsing voor ASO, TSO en BSO en de verhouding m/v? Hebt u informatie hoe de voorwaarde van het aantal uren in praktijkervaring bij BSO kon worden nageleefd tijdens deze crisis? Heeft de VGC maatregelen genomen om de betrokken leerlingen te helpen de vereiste praktijkervaring te behalen?
- Kunt u meedelen hoe de inschrijving voor de nieuwe data werd geregeld? Hebben alle Brusselse leerlingen reeds een nieuwe datum kunnen verkrijgen via de nieuwe planning? In hoeverre wordt de VGC hierrond betrokken of geïnformeerd?

Ik dank u alvast voor uw antwoorden.

Datum van indiening : 2 juni 2020

Vraag om uitleg van mevrouw Carla Dejonghe aan de Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp : De aanwervingen voor de gemeenschapscentra

Sinds jaar en dag staan in de Brusselse gemeenschapscentra niet alleen vrijwilligers klaar om de handen uit de mouwen steken, maar zijn er ook professionele teams die deze centra draaiende houden. Het professionele kader hiervoor is, weliswaar verspreid over de 22 centra, niet klein, maar deze werknemers voeren dan ook een heel takenpakket uit. Ze realiseren mee de implementatie van het lokaal cultuurbeleidsplan, ze organiseren activiteiten, zorgen voor zalen die door de gemeenschap kunnen gebruikt worden, voeren promotie voor het lokale verenigingsleven, enzovoorts. Kortom, het personeel van de gemeenschapscentra is een zeer belangrijke schakel om op lokaal vlak de gemeenschapsvorming te organiseren.

Het hoeft dat ook geen extra uitleg dat hiervoor de juiste mensen moeten worden geselecteerd. In elk gemeenschapscentrum zijn er verschillende functies die moeten ingevuld worden: centrumverantwoordelijken, sociaal-culturele-, communicatie- en administratieve medewerkers en medewerkers die instaan voor technische hulp en het poetsen. Aangezien elk van hen specifieke verantwoordelijkheden en taken heeft, komt het erop aan om, wanneer een functie vacant is, de juiste persoon aan te werven voor de juiste functie. En daar lijkt het schoentje enigszins te knellen bij de gemeenschapscentra.

Wanneer bijvoorbeeld een centrumverantwoordelijke moet worden aangeworven, moet die eerst geslaagd zijn voor het algemene examen op niveau A. Deze examens worden slechts sporadisch georganiseerd door de VGC, waardoor de tijdsspanne tussen het moment waarop iemand zich inschrijft voor het algemene examen niveau A en de effectieve aanwerving wel erg lang kan aanslepen. Om een concreet voorbeeld te geven: in 2019 kon men zich tot 24 maart inschrijven voor het algemene examen op A-niveau. Op 1 januari 2020 kwamen er verschillende posities voor centrumverantwoordelijke vrij. Wanneer men voor zo'n positie wou solliciteren, moest men zich dus al voor eind maart – 9 maanden eerder – hebben ingeschreven voor het examen om in de pool van mogelijke kandidaten te komen.

Daarbij kan men zich ook de vraag stellen of men op dat moment nog de juiste persoon kan vinden, na zoveel tijd. Men kan er immers vanuit gaan dat de beste kandidaten na zoveel tijd wel elders al een job zullen gevonden hebben. Wanneer een post voor centrumverantwoordelijke vacant wordt verklaard, blijkt het aantal kandidaten dan ook zeer laag te liggen. Men moet als gemeenschapscentrum dan ook vooral rekenen op geluk om nog een goede kandidaat te vinden die bij het centrum past, terwijl de structuur dit eigenlijk zou moeten garanderen.

Niet alleen op het vlak van centrumverantwoordelijken doen zich zulke problemen voor. Ook voor andere functies loopt het vaak stroef. Momenteel loopt bijvoorbeeld in een gemeenschapscentrum een procedure voor de aanwerving van een halftijdse communicatiemedewerker. Dit is de derde procedure voor deze functie in 1 jaar tijd. De eerste procedure kwam ongeveer gelijktijdig met de algemene examens op niveau B, waardoor er iemand tijdelijk werd aangeworven. 4 Maanden later wou men deze functie permanent invullen met iemand uit de reservelijst op niveau B, maar daar was niemand geïnteresseerd om de functie in te vullen, waardoor het tijdelijke contract werd verlengd. En nu wordt er een functiespecifiek examen georganiseerd om nogmaals te proberen deze functie permanent in te vullen. Drie keer worden tijd en middelen ingezet voor de

aanwerving van een halftijdse medewerker. De tijdelijke medewerker en de vrijwilligers en bestuurders van het gemeenschapscentrum werden in de tussentijd ook vaak in onzekerheid gelaten over de volgende stappen.

Tenslotte is er ook nog de kwestie van de conciërges. Al gedurende lange tijd zijn verschillende van deze posities niet ingevuld. Daardoor kwamen heel wat gemeenschapscentra in de problemen, onder andere op het vlak van het open houden van de centra, sociale controle, logistieke en praktische hulp bij activiteiten, ... Enkele maanden geleden werd er eindelijk met een procedure gestart om conciërges aan te werven, maar op dit moment lijkt deze nog niet afgerond te zijn.

Vandaar dus volgende vragen:

1. Om welke redenen kiest de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor algemene examens per niveau voor aanwervingen in het kader van de gemeenschapscentra?
2. Is er reeds nagedacht over kortere en meer functiespecifieke aanwervingsprocedures binnen de Vlaamse Gemeenschapscommissie? Zo ja, welke stappen worden ondernomen om, wanneer een functie in een gemeenschapscentrum vacant wordt, nog sneller iemand permanent te kunnen aanwerven met de juiste talenten en vaardigheden?
3. Heeft de procedure rond de aanwerving van conciërges vertraging opgelopen door de Coronaproblematiek? Welke stappen worden ondernomen om te verzekeren dat er spoedig een conciërge zal komen in al de gemeenschapscentra waar de betrekking momenteel vacant is?"

Carla Dejonghe

Datum van indiening : 25 mei 2020

Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp : Aantal oproepen bij CLB's in Brussel

De CLB's slaan alarm: de voorbije drie schooljaren is het aantal dossiers rond problematische en verontrustende thuissituaties verdrievoudigd.

Met de coronacrisis kregen ze bovendien veel oproepen van ouders en jongeren over een gespannen verstandhouding wegens de combinatie van werk, studeren en beperkte ruimte.

Hierover wil ik het volgende vernemen:

- Hoe zijn de oproepen of aanvragen geëvolueerd naar de CLB's in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel in de voorbije schooljaren? Is de toename hoger dan het Vlaams gemiddelde? Kan het collegelid ook meedelen hoe groot de toename was sedert de coronacrisis? Kan het collegelid de aanvragen ook onderverdelen naar a) leeftijd; b) geslacht; c) gemeente van leerling; d) koepel/schoolnet?
- Beschikt het collegelid cijfers van de oproepen van specifiek grootsteden Antwerpen en Gent? Hoe evalueert u deze cijfers?
- Welke soort oproepen of vragen komen het meeste voor, in het bijzonder tijdens deze coronacrisis?
- Met welke flankerende of specifieke maatregelen ondersteunt het VGC college de werking van de CLB's in Brussel? Hoe werken de OCB en de CLB's samen? Heeft het VGC een extra ondersteuning geboden n.a.v. de coronacrisis?

Met dank voor de antwoorden.

Bianca Debaets
VGC-raadslid

Datum van indiening : 4 juni 2020

Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: De mogelijkheid tot telewerk voor VGC ambtenaren

Mijnheer het Collegelid,

De coronacrisis heeft de werkorganisatie van bedrijven, maar ook van de verschillende overheidsinstellingen grondig geschud. Voltijds telewerk was tot voor kort- en voor veel bedrijven nog steeds- de norm, dit om de verspreiding van het virus tegen te gaan.

Als Brussels minister bevoegd voor Openbare Ambt, kondigde u twee weken geleden reeds aan dat telewerk in grotere mate ook na 8 juni een blijver zal worden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Thuiswerk bracht de voorbije maanden geen onherstelbare nadelen aan het licht. Voor veel medewerkers is telewerken zelfs wenselijk geworden omdat ze een betere balans hebben gevonden tussen de werktijd en de vrije tijd.”

Deze positieve gevoelens t.o.v. telewerk worden ook bevestigd in een grootschalige enquête-onderzoek van de Universiteit van Gent bij Vlaamse werknemers. Ook zij kennen positieve eigenschappen toe aan telewerk. Grofweg 2 op 3 van de gestratificeerde steekproef linkt telewerken aan hogere jobtevredenheid en aan een betere balans tussen werk en privé. Daarnaast wordt telewerk ook geassocieerd met lagere kans op burn-out, efficiënter werken etc. Telewerk bleek in de pre-coronatijd ook geen evidentie te zijn. Slechts 1 op de 8 deelnemers werkte voor de coronacrisis ook effectief via telewerk.

De VGC is in deze echter een voorloper, daar ze reeds in 2012 experimenteerde met telewerk. Over telewerk binnen de VGC-administratie heb ik volgende vragen voor:

- 1) Welk telewerkbeleid hanteerde de VGC voor de coronacrisis?
- 2) Overweegt de VGC om ook na de lockdown het aanbod aan telewerk uit te breiden?
- 3) Hoe wordt telewerk ervaren door het personeel van de VGC? Organiseerde de VGC reeds een bevragsingsenquête hieromtrent? Zo ja, wat zijn de belangrijkste conclusies uit deze enquête?

Datum van indiening : 3 juni 2020

Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp : Corona-exitstrategie van de VGC en mentale veerkracht van Brusselaars en studenten

---

Mevrouw de collegevoorzitter,

In de corona-exitstrategie van de VGC is het van fundamenteel belang om ook oog te hebben voor de geestelijke gezondheid van onze burgers. We mogen de gevolgen van de lockdown op de mentale gezondheid niet onderschatten. Ondertussen zijn er ook studies gepubliceerd die deze problematiek aankaarten.

Eén van deze onderzoeken werd gevoerd door professoren Hardyns en Ponnet van de Universiteit Gent. Zij analyseerden de gegevens van 2889 personen die een vragenlijst invulde in de periode van 3 tot 17 april. De vragenlijst peilde naar volgende onderwerpen: a) mentaal welzijn; b) stress over corona; c) relatiestress en partnergeweld; d) ouderschapsstress; e) werk- en studiestress; f) financiële stress

Beide professoren stelden wat betreft mentale gezondheid het volgende vast en ik citeer letterlijk uit het onderzoek :

- Jongeren/studenten hebben significant meer gevoelens van angst, depressie en eenzaamheid dan oudere leeftijdsgroepen/mensen in andere werksituaties;
- Jongeren rapporteerden significant meer stressgevoelens over de huidige coronacrisis en de toekomst dan oudere leeftijdsgroepen. Tevens rapporteerden studenten en mensen die door de coronacrisis tijdelijk werkloos zijn significant meer stressgevoelens dan mensen uit andere werksituaties;
- Mensen die door de coronacrisis werkloos zijn geraakt significant meer financiële stress ervaren dan mensen uit andere werksituaties, zowel voor hun huidige financiële situatie als voor de toekomst. Tevens ervaren personen die op hun werkplek werken gedurende de coronacrisis significant meer financiële stress dan telewerkers;
- Vrouwen significant meer werk- en studiestress gedurende de coronacrisis rapporteerden dan mannen. Daarnaast rapporteerden vrouwen/telewerkers significant meer concentratieverlies op het werk dan mannen/mensen in andere werksituaties;

Over de mentale veerkracht van de Brusselaars en in het bijzonder onze jongeren, heb ik volgende vragen voor u:

1. Welke maatregelen inzake mentale gezondheidszorg ondernam de VGC de voorbije maanden om tegemoet te komen aan deze bevindingen binnen haar brede werking?
2. We merken uit dit onderzoek dat vooral jongeren met stressgevoelens kampen. Merken de hulplijnen voor jongeren een toename in het aantal meldingen omtrent mentale gezondheidssituaties ?
3. Welke initiatieven onderneemt LOGO Brussel om de mentale veerkracht van Brusselse jongeren te versterken ?
4. Worden er ook vanuit Brik initiatieven ondernomen om studenten mentaal bij te staan in deze moeilijke periode?

Datum van indiening : 3 juni 2020

Vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra

Onderwerp: De private samenwerkingen in de kunstensector en de rol van het cultuurloket

---

Geacht collegelid,

Kunstenaars zijn ondernemers. De goede voorbeelden rond ondernemerschap in de kunstensector verdienen nog meer navolging. Daarom wil de Vlaamse overheid in haar strategische visienota Kunsten & Cultuur (hierna genoemd: de nota) ondernemerschap en zelfredzaamheid van kunstenaars en kunstenuitvoeringsorganisaties verder stimuleren.

We stellen vast dat wie afstudeert in het hoger kunstonderwijs, te weinig is voorbereid om een realistisch beeld te kunnen vormen van de professionele toekomstperspectieven en hoe men zich kan wapenen. In overleg met de Vlaamse minister voor Onderwijs, bekijkt de Vlaamse minister voor Cultuur hoe het ondernemerschap in de kunstschole versterkt kan worden en meer aandacht te besteden aan basale economische principes, elementair bedrijfsbeheer, de sociale rechtspositie van de kunstenaar, administratief recht...

Eenmaal de startende kunstenaars het professionele veld betreden, speelt uiteraard het Cultuurloket een belangrijke rol. Als aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft met professionalisering in de cultuursector, cultureel ondernemerschap en aanvullende financiering, vergroot het Loket niet enkel de zelfredzaamheid van individuele kunstenaars, maar adviseert het ook de professionele kunstenuitvoeringsorganisaties. De werking van het Cultuurloket werd in 2018 verbreed naar de brede cultuursector.

Zowel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als de Cocof maken melding van een eengemaakt cultuurloket in hun beleidsverklaringen en -akkoorden. Ook in het VGC-regeerakkoord wordt verwezen naar de oprichting van een cultuurloket. Gezien in Vlaanderen er vandaag al een goedwerkend cultuurloket bestaat dat met advies, coaching en begeleiding alle betrokkenen uit de culturele sector wegwijs maakt, zitten wij als Vlaamse gemeenschap niet te wachten op een eengemaakt Brussels cultuurloket. Vooral voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest lijkt ons dat bevoegdheidsmatig toch moeilijk en rekt men de benaming van "biculturele aangelegenheden van gewestelijk belang" opnieuw sterk uit.

In dat verband heb ik de volgende vragen:

- Waarom moet er eengemaakt Brussels cultuurloket komen terwijl Vlaanderen reeds een cultuurloket heeft opgericht voor culturele actoren actief in Vlaanderen én Brussel?
- Welke concrete stappen werden reeds ondernomen in de oprichting van een eengemaakt Brussels cultuurloket? Wat heeft de VGC reeds ondernomen i.k.v. de oprichting van een eengemaakt Brussels cultuurloket? Trekt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zoals de cultuuragenda, ook het project?
- Hoe waakt de VGC erover dat het BHG opnieuw geen bevoegdheidsoverschrijding zal begaan op vlak van cultuur?

De nota stelt dat samenwerking tussen de kunstensector en private/commerciële spelers geen taboe mag zijn. Een ondernemende en slagkrachtige kunstensector moet de nodige inspanningen doen om aanvullende financieringsbronnen te onderzoeken. Publieke en private samenwerkingen vergroten immers de draagkracht van de kunstorganisatie én het maatschappelijke draagvlak.

Tijdens de vorige legislatuur ontwikkelde Vlaams minister Gatz de “Conceptnota aanvullende financiering cultuur”. Dit initiatief opende heel wat nieuwe mogelijkheden. De Vlaamse regering zal de komende tijd de uitgewerkte initiatieven evalueren en waar nodig bijsturen en uitbreiden.

We vinden het erg jammer dat er op geen enkele manier aandacht wordt gegeven in de actieplannen van het College aan de vermarkting of samenwerking van de kunstensector met de privémarkt. Actieplannen 1 t.e.m. 4 spreken enkel over de ondersteuning via subsidie bij de kunsten. Het is voor ons de taak als overheid om eveneens de katalysator/incubator van een dergelijke samenwerking te zijn.

In dat verband heb ik de volgende vragen:

- Welke inspanningen doet het College vandaag om cultureel ondernemerschap te promoten? Op welke manier plant het College deze belangrijke pijler inzake de toekomstperspectieven van artiesten verder te ontwikkelen?
- Op welke manier fungeert de VGC als tussenpersoon (of incubator/matchmaker) voor kunstenaars/kunstsector en de privémarkt?

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

Datum van indiening : 4 juni 2020

Vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra

Onderwerp: het Vlaams noodfonds voor cultuur, sport en jeugd

Geacht collegelid,

De Vlaamse regering verhoogt het noodfonds om de coronacrisis op te vangen van 200 naar 265 miljoen euro. Daar bovenop komt nog een bedrag van 31 miljoen aan leningen. Van dat fonds krijgt de cultuursector 65 miljoen euro aan rechtstreekse steun, de sportfederaties ontvangen net als de media 10 miljoen euro en de jeugdsector krijgt 15 miljoen euro.

Een derde van het noodfonds, 87 miljoen euro, kunnen steden en gemeenten vrij verdelen over lokale sport-, cultuur- en jeugdverenigingen. Van die 87 miljoen euro gaat 3,17 miljoen naar de Vlaamse Gemeenschapscommissie (1,8 miljoen is voorbehouden voor cultuurbeleid, 800.000 euro zal dienen voor de ondersteuning van jeugdorganisaties en 550.000 euro gaat naar sport). Nog eens 800.000 euro is voorzien voor structurele partners in Brussel zoals Brik, het Huis van het Nederlands en Muntpunt.

Ook de Brusselse cultuurhuizen kunnen op steun rekenen om de financiële put die de coronacrisis sloeg te overbruggen. "Het is niet onze intentie om elke euro die verloren ging te compenseren. Dat zou onverantwoord en onbetaalbaar zijn. We willen elke organisatie die voor de coronacrisis gezond was erdoor helpen", aldus minister-president Jan Jambon tevens bevoegd voor cultuur.

In dat verband heb ik de volgende vragen:

- Hoe gaat de VGC die extra middelen inzetten? Worden die extra middelen op korte termijn ingezet of eerder op lange termijn zoals een deel van het COVID-19 fonds?
- Het Brussels Gewest heeft via de VGC een noodfonds in het leven geroepen voor cultuur. Hoe zal de VGC beide fondsen aanwenden in verhouding met elkaar?

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

Datum van indiening : 11 juni 2020

Actualiteitsvraag van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra

Onderwerp : de projectoproep Staycation

Op 9 juni jl. lanceerde het college van de VGC de projectoproep Staycation. Dit initiatief dient om zomerse activiteiten sport-, jeugd-, cultuur- en vrijetijdsactiviteiten voor en door Brusselaars te ondersteunen. Het college maakt daarvoor 1 miljoen euro vrij. Projecten kunnen rekenen op steun tot 10.000 euro. De activiteiten moeten wel plaatsvinden tussen 30 juni en 31 augustus 2020.

In de pers lezen we dat de activiteiten ook moeten plaatsvinden in wijken over het hele Brussels Gewest. Maar in het subsidiereglement staat dat 'de Vlaamse Gemeenschapscommissie gedurende de hele zomervakantie van 2020 een aangepast en bijkomend aanbod wil realiseren, verspreid over het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of buiten het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad [...]'.

De deadline om een voorstel in te dienen voor projecten die starten vanaf 30 juni, is eerder krap. Zo kunnen burgers, organisaties, verenigingen en burgerinitiatieven tot slechts 20 juni een voorstel indienen. Een tweede deadline voor projecten vanaf 1 augustus, is vastgelegd op 15 juli.

In dat verband heb ik de volgende vragen:

1. Is de eerste deadline niet wat te krap? Hoeveel projecten die starten vanaf 30 juni zijn er reeds ingediend?
2. Beschikbare infrastructuur om de activiteiten te laten plaatsvinden, hangt in sterke mate af van de lokale besturen. In welke mate worden de lokale besturen betrokken in het initiatief van de VGC?

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

Datum van indiening : 11 juni 2020

Actualiteitsvraag van mevrouw Hilde Sabbe tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: maatregelen tegen discriminatie in het onderwijs

Door een datalek hebben studenten aan de Erasmus Hogeschool hun eigen evaluatie van een mondeling examen kunnen bekijken. De toon van de docenten in kwestie was kwetsend met veel hoongelach en beledigingen zoals 'leeghoofd'. Maar het ging ook verder: een docente lijkt te verwijzen naar een fruitmand bij een studente met een hoofddoek, er wordt met afkeuring verwezen naar de islam of 'geloof in de profeet'. Hier werd op z'n minst de indruk gewekt dat (racistische) vooroordelen een invloed hadden op de evaluatie. Dit komt ontzettend hard en oneerlijk over bij de studenten die dit onder ogen kregen.

De hogeschool ondernam actie, al roepen de maatregelen opnieuw vragen op. Online examens worden niet meer gefilmd, maar dat verhindert niet dat docenten op een dergelijke foute manier te werk gaan. De school concludeert dat er van racisme geen sprake is, maar schakelt wel de hulp in van een instituut dat gespecialiseerd is in diversiteit.

Het is niet aan ons om deze uitspraken uit te zetten op een racismeschaal of te bepalen hoezeer hun attitude de evaluatie heeft beïnvloed. We willen ook geloven dat de docenten hun fout inzien. Het is cruciaal dat studenten steeds in hun waardigheid worden gelaten. Dat studenten het er slecht vanaf brengen of dat een evaluatie achter gesloten deuren plaatsvindt, mag nooit een reden zijn om mensen uit te lachen.

Maar dit voorval dient vooral ook als reminder. Onderwijs is niet de grote gelijkmaker. Vooroordelen, zeker ook over religie en afkomst, hebben een impact op onderwijskansen. Het is onvermijdelijk dat vandaag, achter gesloten deuren, dit soort en veel flagrantere vormen van discriminatie, nog te vaak een objectieve beoordeling van studenten in de weg staan.

Jongeren met een migratie-achtergrond hebben een lager dan gemiddeld opleidingsniveau. Het is essentieel dat zij vertrouwen hebben in de instellingen die mee hun toekomst bepalen. De strijd tegen discriminatie is dus ook in het onderwijs nog niet gestreden.

Vandaar mijn vragen:

- Heeft u contact gehad met de hogeschool over dit voorval?
- Op welke manier heeft de VGC aandacht voor discriminatie in het onderwijs? Ontwikkelt bv. het OCB hier een aanbod voor schoolteams?
- In hoeverre weerspiegelt het Brusselse leraren- en docentenkorps de diversiteit onder haar studenten? Hoe probeert de VGC meer studenten met een migratieachtergrond warm te maken voor het lesgeven?
- Wordt in de huidige lerarenopleidingen structureel tijd gemaakt voor of een vak onderwezen over non-discriminatie attitudes en vaardigheden, zeker bij beoordelingen van studenten? In dit geval stuurt de hogeschool de studenten op

een begeleidingstraject naar het Hannah Arendt Instituut voor diversiteit, stedelijkheid en burgerschap. Een goede zaak. Maar moet een dergelijke vorming niet standaard deel uitmaken van de opleiding of permanente vorming van iedereen die lesgeeft, zeker in een diverse grootstad als Brussel, zodat er preventief in plaats van reactief gewerkt wordt? Kan de VGC hiervoor een initiatief nemen voor het Brusselse (hoger) onderwijs of dit aankaarten bij de Vlaamse Overheid?

Hilde Sabbe,
11 juni 2020

Datum van indiening : 11 juni 2020

Actualiteitsvraag van de heer Gilles Verstraeten tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: Zomerklassen

Geacht collegelid,

Scholen uit heel Vlaanderen zijn ingegaan op de oproep van Vlaams minister Ben Weyts om zomerscholen te organiseren. Via die zomerscholen kunnen kinderen en jongeren de leerachterstand verkleinen die ze mogelijks hebben opgelopen tijdens de opschorting van de lessen op school. De 144 aangemelde zomerscholen zijn goed voor in totaal 734 zomerklassen. Die hebben elk plaats voor een tiental leerlingen. Ongeveer 55 procent van de aanvragen is gericht op het basisonderwijs, 24 procent richt zich op het secundair onderwijs en 20 procent heeft een aanbod voor de twee onderwijsniveaus samen.

Nog nooit was er in Vlaanderen zo'n brede uitrol van zomerscholen. Als N-VA zijn wij enorm blij dat duizenden leerlingen in juli en augustus een leertraject op maat kunnen volgen, gekoppeld aan sport, spel en cultuur. Wegens dit succes heeft minister Weyts een nieuwe oproep gelanceerd. Scholen krijgen tot 7 juli een nieuwe kans om een aanvraag in te dienen. De Vlaamse regering biedt nog steeds een vergoeding aan van 25 euro per dag per leerling.

Zeker in Brussel zijn zomerscholen zeer welgekomen en volgens ons zelfs noodzakelijk. Door de lange sluiting van de scholen kan geen les volgen in de zomer dramatische gevolgen hebben voor de leerlingen. Zo komen vele leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel in de zomer nauwelijks in contact met het Nederlands. Velen belanden op 1 september vaak met een leerachterstand opnieuw op de school. Daarom is het essentieel dat we net deze leerlingen met dit soort initiatieven moeten proberen te bereiken.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Hoeveel Nederlandstalige scholen -en andere actoren in Brussel hebben zich aangemeld na de eerste projectroep?
- Moedigt u actief scholen aan om zomerklassen te organiseren?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,
Gilles Verstraeten
Raadslid VGC